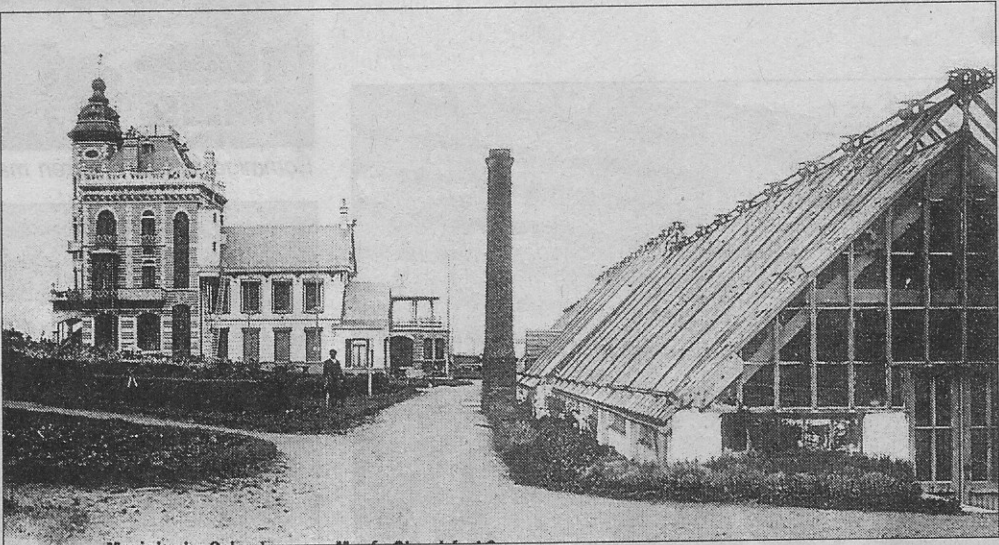

Hoge schouwen

Iets dat totaal uit het stadsbeeld verdwenen is, zijn ongetwijfeld de grote schouwen die de rook uit grote stookovens de lucht instuurden.

Een industriële schouw was wel geen mooi zicht, maar het gaf wel het gevoel van werkgelegenheid en mogelijke welstand. Weliswaar was de uitgeblazen rook geen weldaad voor de volksgezondheid. Nu ziet men praktisch nergens meer nog hoge schouwen.

Op prentkaarten vindt men ze zelden, want ze waren eigenlijk geen mooie toeristische attractie. Vroeger had ieder groot bedrijf waar men ketels moest warmen en waar er duchtig gestookt werd een grote schouw. Veel Oostendenaars herinneren zich ongetwijfeld de schouw van de oude gasfabriek, waar nu het Gerechtshof staat. Ook waren er

De schouw bij de serres van het Museum Stracké in Raversijde (1904).

de schouwen van de verschillende brouwerijen, waarvan die van Deswaef in de Warschastraat het meest bekend was.

Voor Wereldoorlog I — toen het Museum Stracké op de wijk Raversijde nog grote serres had — was er ook daar een schouw die de vuile lucht van de verwarmde serres de

lucht in blies. De schouw werd door de Duitse bezetter opgeblazen.

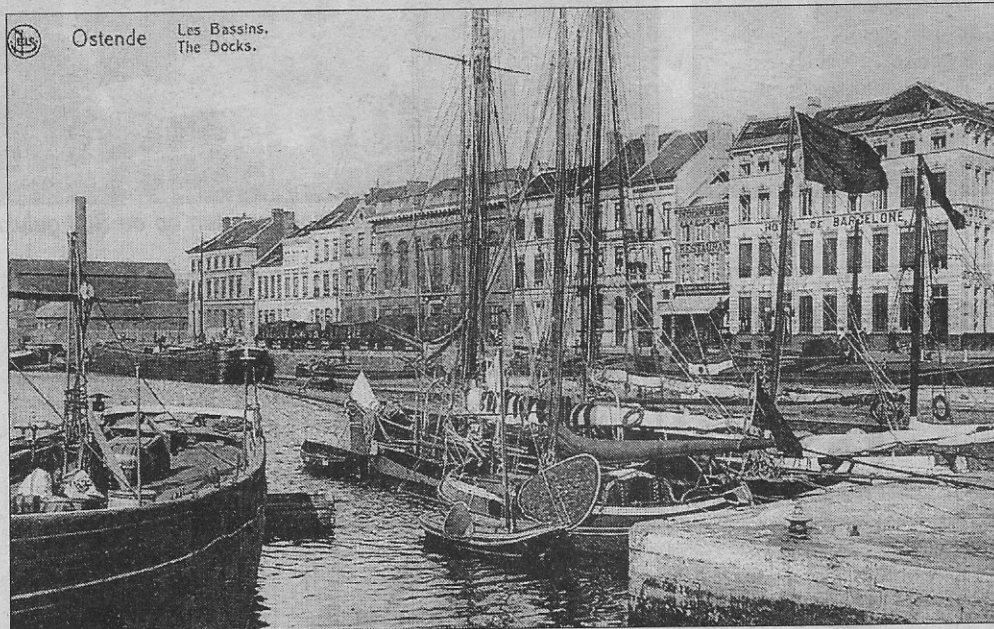
Schouwen die nog lang bestaan hebben, waren die van de Union Chimique, de Stedelijke Werkhuizen of de Stedelijke Beplantingsdienst. Daarnaast was er ook de schouw van het zuiveringsstation, in de volksmond de *strontfabriek*

genoemd. De fabriek lag net naast het terrein van KVGGO, op de plaats waar nu het AZ Damiaan ligt. Soms werden de ovens ook op zondag in werking gesteld. Als de wind uit het binnenland kwam, mochten de voetballiefhebbers hun portie rook opsnuiven. Er waren natuurlijk aangenamer zaken dan dat.

De meest dramatische schouw — die een pak Oostendenaars weliswaar niet hebben gekend — is ongetwijfeld die van de *Briqueries Nationales* in de Stationsstraat op de wijk Konterdam. Daar gebeurde rond de middag op 16 november 1937 een vliegtuigramp.

Een Junkersvliegtuig die op het vliegveld van Stene wilde landen, haperde met een vleugel aan de schouw en kwam neer. Zowel de bemanning als de passagiers waren allemaal dood.

De ramp staat goed beschreven in het boek van Walter Major *Het vliegveld van Stene-Oostende*, dat in 1993 verscheen. Sindsdien werden geen gevaarlijke schouwen meer gebouwd, maar wél nog hoge buildings...

De schouw van de gasfabriek op de plaats waar nu het gerechtsgebouw staat (1910).